

«РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СУСПІЛЬСТВІ В ЦІЛОМУ, У ЖИТТІ ДІТЕЙ І МОЛОДІ ЗОКРЕМА. ФУНКЦІЇ ЗМІ.»

Підготували: Буріна Вікторія, Загура Вікторія,
Заєць Оксана, Зань Марія, Зінчук Ірина,
Клімішина Оксана.

План:

1. Вступ

2. Роль та значення ЗМІ

- ▣ У політичній системі
- ▣ Теорія соціального розвитку
- ▣ Соціальні ЗМІ і молодь
- ▣ Ідентифікація глядача з особою, представленим ЗМІ
- ▣ Результати дії ЗМІ

3. Функції ЗМІ

4. Висновок

1. Вступ

- Дослідження ролі, значення і впливу ЗМІ на особистість та суспільство є дуже актуальним на сьогоднішній день. Воно здійснюється соціальною педагогікою, соціологією і психологією. Соціологія і психологія вивчають більшою мірою механізми впливу на аудиторію, а соціальна педагогіка - способи досягнення прогнозованого

2. Значення та роль ЗМІ

Роль та значення засобів масової інформації в житті сучасного суспільства важко переоцінити. Вони настільки міцно вкорінилися в нашої повсякденності, що ми навіть уявити собі не можемо свого існування без них. Для нас стало, доволі повсякденним переглядати останні новини по улюбленому телеканалю, дізнаватися рахунок футбольного матчу на спортивному сайті через мережу Інтернет, слухати прогноз погоди на день на хвилях FM-радіостанцій.

Бурхливий розвиток інформаційних технологій, що розпочався в середині 20 століття заклав основу формування суспільства взагалі нового типу – інформаційного суспільства. Засоби масової інформації займають у розвитку суспільства особливе місце. Їх вплив на людину починається у самому ранньому віці і продовжується на протязі всього життя. Взагалі, в сучасному світі засоби масової інформації взяли на себе значну функцію з формування свідомості людей, вихованню їх ціннісних орієнтацій, смаків, поглядів, звичок, вподобань. Людина, яка раніше сама не стикалася з тією чи іншою проблемою, завдяки можливостям засобів масової інформації, змогла познайомитися із найрізноманітнішими виявами суспільного життя, скласти про них певне уявлення та сформувати до них певне відношення.

У політичній системі демократичного суспільства засоби масової інформації (ЗМІ) відіграють

важливу роль.

Політика як сфера суспільної діяльності найбільше потребує засобів масової інформації для встановлення і підтримки постійних зв'язків між її суб'єктами. Політика є неможлива без опосередкованих форм спілкування і спеціальних засобів зв'язку між різними носіями влади, а також між державою та громадянами. У сучасному суспільстві ЗМІ все більше виступають не лише необхідною передавальною ланкою у складі механізмів політики, але й її творцем.

ЗМІ забезпечують представникам різних суспільних груп можливість публічно виражати свої думки, знаходити та об'єднувати однодумців, чітко формулювати та представляти в громадській думці свої інтереси.

Без преси, телебачення, радіомовлення жоден громадянин не може правильно зорієнтуватися у політичних процесах, визначити свою політичну орієнтацію, приймати відповідальні рішення. Наявність демократично організованих ЗМІ, здатних об'єктивно висвітлювати політичні події, одна із найважливіших гарантій стабільності демократичної держави. Проте історичний досвід свідчить, що ЗМІ можуть служити різним, не тільки демократичним, політичним цілям: як розвивати у людей прагнення до свободи, соціальної справедливості, допомагати їм у компетентній участі в політиці, так і духовно закріпачувати, дезінформувати, залякувати населення, сіяти недовіру і страх.

Політичне маніпулювання.

Під поняттям "політичне маніпулювання" розуміють приховане управління політичною свідомістю та поведінкою людей з метою примусити їх до дії (бездіяльності) всупереч власним інтересам. Маніпулювання здійснюється непомітно для тих, ким управляють; воно не тягне за собою безпосередніх жертв і крові, не потребує величезних матеріальних затрат. Політичне маніпулювання переважно ґрунтується на систематичному впровадженні у масову свідомість соціальних міфів.

Способи політичного маніпулювання:

- пряма підтасовка фактів;
- замовчування невігідної інформації,
- розповсюдження брехні та наклепів;
- напівправа (висвітлення конкретних, незначущих деталей при одночасному замовчуванні більш важливих фактів або загальна неправдива інтерпретація подій);
- навішування ярликів для компрометації політиків чи політичних ідей тощо.

Теорія соціалізації (теорія соціального розвитку).

Завдяки тривалому впливу ЗМІ на споживачів, вони стають джерелом знань про світ. Сучасні діти нерідко від 2 до 4 годин проводять біля телевізора, що робить його важливим елементом соціального розвитку. За допомогою телебачення вони дізнаються про світ дорослих, їх поведінку, починають виконувати соціальні ролі, властиві дорослим. Спрямованість телебачення на дитячу та молодіжну аудиторію з використанням методів, прийомів і засобів, орієнтованих на їх психологію (елементи розважальності, змагальності, новизни, азарту і ін.), сприяє найбільшому впливу на них. Невипадково саме на дітях більшою мірою видна позитивна і негативна роль ЗМІ.

Соціальні ЗМІ і молодь

Слід допомагати батькам і дітям, заохочуючи до користування ЗМІ без шкоди для здоров'я та закликаючи батьків запобігати виникненню проблем «кіберпереслідування», «Facebook-депресії», секстингу (відправлення повідомлень сексуального характеру), впливові небажаного контенту, зменшенню фізичної активності та збільшенню споживання неякісних продуктів.

Як показали дослідження, перевагами використання дітьми та підлітками різних форм соціальних ЗМІ в повсякденній діяльності є розширення спілкування, створення соціальних зв'язків і навіть набуття технічних навичок. Такі сайти соціальних ЗМІ, як Facebook і MySpace, пропонують різноманітні щоденні можливості для спілкування друзів, однокласників і навіть зі спільними інтересами.

Ідентифікація глядача з особою, представленим ЗМІ

Ідентифікація глядача з особою, представленим ЗМІ Людина, бачачи життєво реальні ситуації, нерідко подумки (віртуально) проживає пропоновані сюжети, що посилює ефект впливу. Особливо це характерно для дітей, які ідентифікують себе з героєм передачі, переживаючи його радості і печалі Напружене очікування, сформоване змістом інформації і способом її подання У аудиторії виникає збудження, нетерпіння і готовність до подальшого взаємодії зі ЗМІ - наслідки, що позначаються на ставленні людини до реального життя, навколишніх людей. Захоплення телебаченням і особливо інтенсивне спілкування в Інтернеті призводять до формування так званих «віртуальних» (що не мають фізичного втілення або відрізняються від реально існуючого) інтересів, потреб, способу життя. Така людина живе нереальними поглядами, ідеями, йому нудно від природного життя, його проблем. її постійно тягне до комп'ютера (телевізор), де вона відчуває себе комфортно.

Результати дії ЗМІ

Результати дії ЗМІ можуть бути різноманітними. Вони впливають на розумову (когнітивну), поведінкову, установчу і фізіологічну сфери, викликаючи певні наслідки. Зокрема:

- **поведінкові наслідки.** Образ діяльності, представлений ЗМІ, є керівництвом для глядача. Згодом він стає орієнтиром або основою, що визначає його практичну діяльність у досягненні аналогічної мети, і відповідним порядком дій, представленим ЗМІ;
- **настановні наслідки.** При певних умовах під впливом ЗМІ у глядача формуються відповідні установки. Вони носять досить стійкий характер, істотно впливаючи на відносини цього глядача, його дії і вчинки;
- **когнітивні наслідки.** Під впливом інформації, що подається ЗМІ, змінюються знання, світогляд глядачів. Це знаходить відображення в їх інформованості, судженнях;
- **психологічні наслідки.** При перегляді різних психологічних трилерів, фільмів жахів і ін. у людини під впливом глибоких переживань виникає збудження, страх і ін. Вона довго не може заснути, у неї зберігається бачення того, що тільки що відбувалося на екрані. У людей з порушеннями психіки можуть бути більш складні наслідки;
- **фізіологічні наслідки.** Інформація, яка сприймається глядачами, веде до певних фізіологічних змін в організмі. Такі наслідки можна досить легко виявити. Наприклад, перегляд фільму жахів або захоплюючого спортивного матчу викликає такі фізичні зміни, як почастішання дихання і

3. Функції ЗМІ

Серед найважливіших функцій ЗМІ виділимо такі:

- 1) інформаційна функція;
- 2) освітня функція;
- 3) функція соціалізації;
- 4) функція критики і контролю;
- 5) мобілізаційна функція;
- 6) оперативна;
- 7) художньо-репродуктивна функція;
- 8) художньо-продуктивна функція;

4. Висновок

- У сучасних умовах роль ЗМІ у формуванні суспільної свідомості людини значно зростає. Засоби інформації в сучасному світі є важливою частиною духовного виробництва . ЗМІ є комплексом інститутів і установ суспільства, породжують єдиний інформаційний простір , що консолідує думки, почуття, бажання людини в суспільну думку.

